

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. liepos 28 d.*

Byloje C-69/10

dėl 2010 m. vasario 3 d. *Tribunal administratif* (Liuksemburgas) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. vasario 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Brahim Samba Diouf

prieš

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.N. Cunha Rodrigues, teisėjai A. Arabadžiev, A. Rosas (pranešėjas), U. Lõhmus ir A. Ó Caoimh,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,
posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. sausio 19 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Samba Diouf, atstovaujamo advokatų O. Lang ir G. Gros,

— Liuksemburgo vyriausybės, atstovaujamos C. Schiltz,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller ir N. Graf Vitzthum,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos M. Michelogiannaki,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels,

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande,

susipažinęs su 2011 m. kovo 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyvos 2005/85/EB, nustatančios būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL L 236, p. 13), 39 straipsnio aiškinimu.
- 2 Šis prašymas paduotas nagrinėjant ginčą, kilusį tarp Samba Diouf, neteisėtoje padėtyje esančio Mauritanijos piliečio, ir *Ministre luxembourgeois du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* (Liuksemburgo darbo, užimtumo ir imigracijos ministras) dėl to, kad pastarasis pagal pagreitintą procedūrą atmetė suinteresuotojo asmens pateiktą prašymą suteikti pabėgėlio statusą, nes nebuvo motyvų, pagrindžiančių tarptautinės apsaugos suteikimą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija

- 3 Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje „Teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą“ nustatyta:

„Kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

Kiekvienas asmuo turi teisę, kad jo bylą per kiek įmanoma trumpesnę laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Kiekvienas asmuo turi turėti galimybę gauti teisinę pagalbą, būti ginamas ir atstovaujamas.

<...>“.

Direktyva 2005/85

- 4 Direktyvos 2005/85 11 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Tiek valstybės narės, tiek prieglobsčio prašytojai yra suinteresuoti, kad sprendimai dėl prieglobsčio prašymų būtų priimami kuo skubiau. Prieglobsčio prašymų nagrinėjimo organizavimas turėtų būti paliktas valstybių narių nuožiūrai, kad pagal savo nacionalinius poreikius jos galėtų tam tikrų prašymų nagrinėjimui skirti pirmenybę ar jį paspartinti atsižvelgiant į šioje direktyvoje išdėstytus reikalavimus.“

- 5 Šios direktyvos 13 konstatuojamosios dalies pirmas sakiny suformuluotas taip:

„Siekiant teisingai pripažinti asmenis, kuriems reikalinga apsauga, pabėgėliais, kaip apibrėžta Ženevos konvencijos (pasirašytos 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje; toliau – Ženevos konvencija) 1 straipsnyje, kiekvienam prašytojui, taikant tam tikras išimtis, turėtų būti leista veiksmingai pasinaudoti procedūromis, suteikta galimybė bendradarbiauti ir susisiekti su kompetentingomis institucijomis siekiant pateikti susijusius savo bylos faktus bei suteiktos pakankamos procedūrinės garantijos išdėstyti savo argumentus bet kuriame procedūros etape.“

- 6 Direktyvos 27 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Pagrindinį Bendrijos teisės principą atspindi tai, kad sprendimus, priimtus dėl prieglobsčio prašymų ir dėl pabėgėlio statuso panaikinimo, galima veiksmingai apskūsti teisme, kaip apibrėžta [SESV 267] straipsnyje. Šios teisės gynimo priemonės veiksmingumas bei susijusių faktų nagrinėjimas priklauso nuo visos kiekvienos valstybės narės administracinės ir teisinės sistemos.“

7 Direktyvos 2005/85 23 straipsnyje „Nagrinėjimo procedūra“ nurodyta:

„1. Valstybės narės svarsto prieglobsčio prašymus nagrinėjimo procedūros metu pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas.

2. Valstybės narės, nepažeisdamos tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo principo, užtikrina, kad tokia procedūra būtų kuo greičiau baigta.

Kai sprendimo negalima priimti per šešis mėnesius, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamam prašytojui:

a) būtų pranešta apie uždelsimą; arba

b) jam paprašius, būtų suteikta informacija apie laikotarpį, per kurį tikimasi priimti sprendimą dėl jo prašymo. Tokia informacija neįpareigoja valstybės narės priimti sprendimo dėl atitinkamo prašytojo per tą laikotarpį.

3. Valstybės narės gali suteikti pirmenybę bet kuriam nagrinėjimui arba jį paspartinti pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas, taip pat jeigu tikėtina, kad prašymas bus pagrįstas arba jeigu prašytojas turi ypatingų poreikių.

4. Valstybės narės gali taip pat nustatyti, kad nagrinėjimo procedūrai pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas gali būti suteikta pirmenybė arba ji gali būti paspartinta, jeigu:

<...>

b) prašytojas akivaizdžiai negali būti laikomas pabėgėliu ar jam negali būti suteiktas pabėgėlio statusas valstybėje narėje pagal Direktyvą 2004/83/EB (2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL L 304, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 96)); arba

c) prieglobsčio prašymas laikomas nepagrįstu, nes:

i) prašytojas atvyko iš saugios kilmės šalies, kaip apibrėžta 29, 30 ir 31 straipsniuose; arba

ii) šalis, kuri nėra valstybė narė, laikoma prašytojui saugia trečiąja šalimi, nepažeidžiant 28 straipsnio 1 dalies; arba

d) prašytojas suklaidino valdžios institucijas, pateikdamas klaidingą informaciją ar netikrus dokumentus arba nepateikdamas svarbios informacijos ar dokumentų apie savo tapatybę ir (arba) pilietybę, kurie galėjo neigiamai paveikti sprendimą
<...>

<...>“

8 Pagal Direktyvos 2005/85 28 straipsnį „Nepagrįsti prašymai“:

„1. Nepažeisdamos 19 ir 20 straipsnių, valstybės narės gali laikyti nepagrįstu prieglobsčio prašymo [prašymą] tik tada, jeigu sprendžiančioji institucija nustato, kad prašytojas neatitinka pabėgėlio statuso reikalavimų pagal Direktyvą 2004/83/EB.

2. 23 straipsnio 4 dalies b punkte minimais atvejais ir nepagrįstų prieglobsčio prašymų atvejais, kai taikomos 23 straipsnio 4 dalies a punkte ir c-o punktuose išvardytos aplinkybės, valstybės narės gali taip pat laikyti prašymą akivaizdžiai nepagrįstu, jeigu taip apibrėžia nacionalinės teisės aktai.“

9 Remiantis Direktyvos 2005/85 39 straipsniu „Teisė į veiksmingą teisės gynimo priemonę“:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad prieglobsčio prašytojai turėtų teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kurią galėtų panaudoti teisme, kad galėtų apskųsti:

a) sprendimą, priimtą dėl prieglobsčio prašymo, įskaitant sprendimą:

i) laikyti prašymą nepriimtiniu pagal 25 straipsnio 2 dalį;

ii) priimtą valstybės narės pasienyje arba tranzito zonose, kaip nurodyta 35 straipsnio 1 dalyje;

- iii) nenagrinėti prašymo pagal 36 straipsnį;

- b) atsisakymą atnaujinti prašymo nagrinėjimą po jo nutraukimo pagal 19 ir 20 straipsnius;

- c) sprendimą toliau nenagrinėti vėlesnio prašymo pagal 32 ir 34 straipsnius;

- d) sprendimą neišduoti leidimo įvažiuoti pagal 35 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą;

- e) sprendimą panaikinti pabėgėlio statusą pagal 38 straipsnį.

2. Valstybės narės numato terminus ir reikalingas taisykles, kad prašytojas galėtų pasinaudoti savo teise į veiksmingą teisės gynimo priemonę pagal 1 dalį.

3. Prireikus valstybės narės numato taisykles pagal savo tarptautinius įsipareigojimus, taikomas nagrinėjant:

- a) klausimą, ar dėl 1 dalyje numatytos teisės gynimo priemonės prašytojams būtų leista pasilikti atitinkamoje valstybėje narėje laukiant rezultatų;

- b) galimybę pasinaudoti teisine teisės gynimo priemone arba apsaugos priemonėmis, jeigu pagal 1 dalyje numatytą teisės gynimo priemonę prašytojui nėra leidžiama pasilikti atitinkamoje valstybėje narėje laukiant rezultatų. Valstybės narės taip pat gali numatyti *ex officio* teisės gynimo priemonę; ir

- c) skundo dėl sprendimo priežastis pagal 25 straipsnio 2 dalies c punktą, laikantis metodologijos, taikomos pagal 27 straipsnio 2 dalies b ir c punktus.

4. Valstybės narės gali nustatyti terminus teismui nagrinėti sprendžiančiosios institucijos sprendimą pagal 1 dalį.

5. Jei prašytojui buvo suteiktas statusas, pagal nacionalinę ir Bendrijos teisę suteikiantis tokias pat teises ir privilegijas kaip ir pabėgėlio statusas pagal Direktyvą 2004/83/EB, gali būti laikoma, kad prašytojui suteikta veiksminga teisės gynimo priemonė, jeigu teismas nusprendžia, kad teisės gynimo priemonė pagal 1 dalį yra netaikytina arba greičiausiai nebus sėkmingai panaudota, remiantis nepakankamu prašytojo interesu padėti nagrinėjimui (interesu, kad vyktų tolesnis nagrinėjimas).

6. Valstybės narės nacionalinės teisės aktuose taip pat gali nustatyti sąlygas, pagal kurias būtų daroma prielaida, kad prašytojas netiesiogiai atsiėmė arba atsisakė teisės gynimo priemonės pagal 1 dalį, bei taisykles dėl procedūros, kurios reikia laikytis.“

Nacionalinės teisės aktai

10 Šioje byloje svarbus teisės aktas yra 2006 m. gegužės 5 d. Įstatymas dėl prieglobsčio teisės ir papildomų apsaugos būdų (*Loi relative au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection; Mémorial A 2006, p. 1402*), iš dalies pakeistas 2008 m. rugpjūčio 29 d. įstatymu (*Mémorial A 2008, p. 2024*; toliau – 2006 m. gegužės 5 d. įstatymas).

11 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 19 straipsnyje nustatyta:

„1. Ministras sprendžia apie tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą priimdamas motyvuotą sprendimą, apie kurį prašytojui pranešama raštu. Jei prašymas atmetamas, sprendime aiškiai išdėstoma informacija apie teisę apskūsti. Ministras, nepažeisdamas tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo principo, užtikrina, kad tokia procedūra būtų kuo greičiau baigta. Kai sprendimo negalima priimti per šešis mėnesius, atitinkamas asmuo paprašęs gauna informaciją apie laikotarpį, per kurį tikimasi priimti sprendimą dėl jo prašymo. Tokia informacija neįpareigoja ministro priimti sprendimo dėl atitinkamo prašytojo per nurodytą laikotarpį. Ministro sprendimas, kuriuo atmetamas prašymas, prilygsta įsakymui išvykti iš teritorijos.

2. Dėl administracinio skundo nesustabdomi šiuo straipsniu nustatyti skundo pateikimo terminai.

3. Siekiant pakeisti sprendimą atmesti tarptautinės apsaugos prašymą, galima šį sprendimą apskūsti *Tribunal administratif* (Administracinis teismas). Siekiant panaikinti įsakymą išvykti iš teritorijos, galima šį įsakymą apskūsti *Tribunal administratif*. Abu skundai turi būti pateikti viename pareiškime, antraip atmetami kaip nepriimtini.

Skundas turi būti pateiktas per vieną mėnesį nuo pranešimo apie sprendimą. Skundo pateikimo terminas ir laiku pateiktas skundas turi stabdomąjį poveikį. <...>

4. *Tribunal administratif* sprendimus galima apskųsti *Cour Administrative* (Aukštesnysis administracinis teismas), kuris gali panaikinti sprendimą. Apeliacinis skundas turi būti pateiktas per vieną mėnesį nuo kanceliarijos išsiųsto pranešimo apie sprendimą. Apeliacinio skundo pateikimo terminas ir laiku pateiktas skundas turi stabdomąjį poveikį <...>“

12 Pagal 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnį:

„1. Ministras gali priimti sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumo pagreitintos procedūros tvarka šiais atvejais:

<...>

b) akivaizdu, jog prašytojas netenkina tarptautinės apsaugos statusui suteikti nustatytų reikalavimų;

<...>

d) pateikdamas klaidingą informaciją ar netikrus dokumentus arba nusišypsodamas informaciją ar dokumentus apie savo tapatybę ar pilietybę, dėl kurių gali būti priimtas jam nepalankus sprendimas, prašytojas suklaidino valdžios institucijas;

<...>

2. Ministras priima sprendimą ne vėliau nei per du mėnesius nuo dienos, kai paaiškėjo, kad prašytojui taikytinas vienas iš 1 dalyje nurodytų punktų. Apie motyvuotą ministro sprendimą prašytojui pranešama raštu. Jei prašymas atmetamas, sprendime aiškiai išdėstoma informacija apie teisę apskusti. Ministro sprendimas, kuriuo atmetamas prašymas, vadovaujantis 1972 m. kovo 28 d. įstatymo su pakeitimais nuostatomis, prilygsta įsakymui išvykti iš teritorijos <...>.

3. Dėl administracinio skundo nesustabdomi šiuo straipsniu nustatyti skundo pateikimo terminai.

4. Siekiant pakeisti pagal pagreintą procedūrą priimtą sprendimą atmesti tarptautinės apsaugos prašymą, galima šį sprendimą apskusti *Tribunal administratif*. Siekiant panaikinti įsakymą išvykti iš teritorijos, galima šį įsakymą apskusti *Tribunal administratif*. Abu skundai turi būti pateikti viename pareiškime, antraip atmetami kaip nepriimtini. Skundas turi būti pateiktas per 15 dienų nuo pranešimo apie sprendimą gavimo. *Tribunal administratif* sprendimą priima per du mėnesius nuo skundo pateikimo dienos. <...> Skundo pateikimo terminas ir laiku pateiktas skundas turi stabdomąjį poveikį. *Tribunal administratif* sprendimai neskundžiami.

5. Ministro sprendimas nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagreitinto proceso tvarka neskundžiamas.“

¹³ 2006 m. gegužės 5 d. įstatymas buvo pakeistas 2011 m. gegužės 19 d. įstatymu (*Mémoirel A 2011*, p. 1618). Pirmojo įstatymo 20 straipsnio 5 dalis buvo panaikinta, o šio straipsnio 4 dalis iš dalies pakeista taip:

„Siekiant panaikinti ministro sprendimą nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagreitinto proceso tvarka, galima šį sprendimą apskusti *Tribunal administratif*. Siekiant pakeisti pagal pagreintą procedūrą priimtą sprendimą atmesti

tarptautinės apsaugos prašymą, galima šį sprendimą apskusti *Tribunal administratif*. Siekiant panaikinti įsakymą išvykti iš teritorijos, galima šį įsakymą apskusti *Tribunal administratif*. Visi trys skundai turi būti pateikti viename pareiškime, antraip atmetami kaip nepriimtini. Skundas turi būti pateiktas per 15 dienų nuo pranešimo apie sprendimą gavimo. *Tribunal administratif* sprendimą priima per du mėnesius nuo skundo pateikimo dienos. <...> Skundo pateikimo terminas ir laiku pateiktas skundas turi stabdomąjį poveikį. *Tribunal administratif* sprendimai neskundžiami.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- ¹⁴ 2009 m. rugpjūčio 19 d. Mauritanijos pilietis Samba Diouf Liuksemburgo užsienio reikalų ir imigracijos ministerijos kompetentingai tarnybai pateikė tarptautinės apsaugos prašymą. 2009 m. rugsėjo 22 d. jis buvo išklaustas dėl jo situacijos ir šio prašymo motyvų.
- ¹⁵ Samba Diouf nurodė, kad jis išvyko iš Mauritanijos bėgdamas nuo vergijos ir kad jis norėjo įsikurti Europoje siekdamas geresnių gyvenimo sąlygų ir ketindamas sukurti šeimą. Be to, suinteresuotasis teigė bijantis, kad jo ankstesnis darbdavys, iš kurio jis pavogė 3 000 eurų, kad galėtų atvykti į Europą, gali bandyti jį surasti ir nužudyti.
- ¹⁶ Samba Diouf pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas buvo išnagrinėtas pagreitinotos procedūros tvarka ir atmetas kaip nepagrįstas 2009 m. lapkričio 18 d. *Ministre luxembourgeois du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* sprendimu; šis sprendimas suinteresuotajam buvo išsiųstas registruotu paštu 2009 m. lapkričio 20 d.

- 17 Šiuo sprendimu Samba Diouf visų pirma pranešta, kad jo pateikto tarptautinės apsaugos prašymo pagrindumas buvo išnagrinėtas pagreitinotos administracinės procedūros tvarka, nes jam taikomi du atvejai, numatyti 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje, būtent aiškiai matyti, jog netenkinamos tarptautinės apsaugos statusui suteikti nustatytos sąlygos (20 straipsnio 1 dalies b punktas) ir prašytojas bandė suklaidinti valdžios institucijas pateikdamas klaidingą informaciją ir netikrus dokumentus (20 straipsnio 1 dalies d punktas).
- 18 Antra, šiuo sprendimu *ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* atsisakė Samba Diouf suteikti prašomą tarptautinę apsaugą išnagrinėjęs prašymo pagrindumą. Trečia, šis ministras nurodė suinteresuotajam išvykti iš Liuksemburgo teritorijos.
- 19 Samba Diouf prašymas atmestas motyvuojant, pirma, tuo, kad jis pateikė padirbtą pasą, o tai suklaidino valdžios institucijas, ir, antra, nurodyti motyvai buvo ekonominiai ir neatitiko nė vieno esminio kriterijaus, pateisinančio tarptautinę apsaugą.
- 20 Konkrečiai buvo nuspręsta, kad baimė, jog Samba Diouf buvęs darbdavys prieš jį imsis represijų, negali būti kvalifikuojama kaip persekiojimo baimė, kaip tai suprantama pagal Ženevos konvenciją, jei ji nėra pagrįsta politiniais, etniniais ar religiniais motyvais. Be to, nurodyta, kad ši represijų baimė lieka hipotetinė, nes ji nebuvo įrodyta. Dėl kitų Samba Diouf pateiktų priežasčių, būtent to, jog jo atvykimas į Europą taip pat buvo pagrįstas ketinimu vesti ir sukurti šeimą ir tuo, kad darbo sąlygos Mauritanijoje buvo per daug sunkios, nuspręsta, kad jos akivaizdžiai nepatenka į Ženevos konvencijos taikymo sritį. Be to, taip pat buvo nurodyta, jog nauja Mauritanijos vyriausybė priėmė Įstatymą dėl kovos su vergija, kuris įsigaliojo 2008 m. vasario mėn. ir pagal kurį už pavergimą skiriama bauda ir dešimties metų laisvės atėmimo bausmė.

- 21 Galiausiai nebuvo rimtų ir tikrų motyvų, leidžiančių manyti, kad Samba Diouf grėsė realus pavojus patirti smurtą, apibrėžtą 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 37 straipsnyje ir pateisinantį papildomos apsaugos suteikimą.
- 22 2009 m. lapkričio 18 d. *ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* sprendimą Samba Diouf apskundė *Tribunal administratif* siekdamas, pirma, kad būtų panaikintas šis sprendimas tiek, kiek juo minėtas ministras nusprendė jo prašymo dėl tarptautinės apsaugos pagrįstumą nagrinėti pagal pagreitiną procedūrą, antra, kad minėtas sprendimas tiek, kiek juo atsisakoma suteikti tarptautinę apsaugą, būtų pakeistas arba panaikintas ir, trečia, kad būtų panaikintas tas pats sprendimas tiek, kiek juo jam nurodyta išvykti iš Liuksemburgo teritorijos.
- 23 Nagrinėdamas, ar skundas dėl *ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* sprendimo nagrinėti Samba Diouf prašymo pagrįstumą pagal pagreitiną procedūrą priimtinas, *Tribunal administratif* nusprendė, kad dėl 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 5 dalies, kurioje numatyta, kad toks sprendimas neskundžiamas, taikymo kyla klausimų, susijusių su Direktyvos 2005/85 39 straipsnio išaiškinimu, atsižvelgiant į bendrąjį teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę principą.
- 24 *Tribunal administratif* šiuo atžvilgiu pažymi, kad sprendimas prieglobsčio prašymo pagrįstumą nagrinėti pagal pagreitiną procedūrą turi pasekmių prieglobsčio prašytojui. Anot šio teismo, pirma, sprendimas pasirinkti pagreitiną procedūrą, priešingai nei dėl bylos esmės priimti sprendimai atsisakyti suteikti tarptautinę apsaugą ir nurodyti išvykti iš šalies teritorijos, pagal Liuksemburgo teisę negali būti apskūstas ir dėl jo terminas apskūsti sutrumpėja nuo 1 mėnesio iki 15 dienų. Antra, teisminės gynybos priemonės, įprastai susidedančios iš nagrinėjimo dviejose instancijose, vykstant šiai

procedūrai prašytojui neprieinamos, nes teismo procesas, šio teismo teigimu, vyksta tik vienoje instancijoje.

²⁵ Be to, *Tribunal administratif* atsizvelgia į Liuksemburgo vyriausybės atstovo pateiktą argumentą, kad sprendimo nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagal pagreitiną procedūrą teisėtumą kontroliuoja *Tribunal administratif* – tiesa, netiesiogiai, – nagrinėdamas skundą dėl galutinio sprendimo atmesti prašymą pakeitimo. Šis argumentas pagrįstas 2007 m. sausio 16 d. *Cour administrative* (Liuksemburgas) sprendimu (Nr. 22095 C).

²⁶ *Tribunal administratif* tvirtina, kad jis šiuo klausimu nesirems minėtu *Cour administrative* sprendimu, nes sprendimo prieglobsčio prašymo pagrįstumą nagrinėti pagal pagreitiną procedūrą „apskundžiant galutinį sprendimą“ kontrolė, kaip pasiūlė *Cour administrative*, jo nuomone, prieštarautų teisės aktų leidėjo valiai – 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 5 dalimi nesudaryti jokių galimybių kontroliuoti tokio sprendimo teisėtumą.

²⁷ Šiomis aplinkybėmis *Tribunal administratif* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar Direktyvos 2005/85/EB 39 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios įtvirtintos Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės <...> (2006 m. gegužės 5 d. įstatymo) <...> 20 straipsnio (5 dalimi), pagal kurias prieglobsčio prašytojas neturi teisės pateikti teismui skundo dėl administracinės valdžios sprendimo nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagreitintos procedūros tvarka?

2. Jei atsakymas (į pirmąjį klausimą) būtų neigiamas, ar bendrasis Bendrijos teisės principas dėl teisės į veiksmingą teisių gynimo priemonę, išplaukiantis iš (1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos) 6 ir 13 straipsnių, turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia tokias nacionalinės teisės nuostatas, kokios įtvirtintos Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės <...> (2006 m. gegužės 5 d. įstatymo) <...> 20 straipsnio (5 dalimi), pagal kurias prieglobsčio prašytojas neturi teisės pateikti teismui skundo dėl administracinės valdžios sprendimo nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagreitintos procedūros tvarka?“

Dėl prejudicinių klausimų

- ²⁸ Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punktas, pagal kurį prieglobsčio prašytojai turi turėti teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, norėdami apskusti sprendimą, priimtą „dėl prieglobsčio prašymo“, o apskritai bendrasis teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę principas turi būti aiškinami kaip draudžiantys tokias teisės aktų nuostatas, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias joks atskiras skundas teisme negali būti pateiktas dėl kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos sprendimo nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitintos procedūros tvarka.

Pirminės pastabos

- ²⁹ Prieš nagrinėjant šį klausimą pirmiausia reikia pažymėti, kad Direktyva 2005/85 įtvirtintos įvairios procedūros sudaro būtiniausius reikalavimus ir kad valstybės narės daugeliu aspektų turi diskreciją įgyvendinti šias nuostatas atsižvelgdamos į nacionalinę teisę.

- 30 Pavyzdžiui, pagal Direktyvos 2005/85 vienuoliktą konstatuojamąją dalį prieglobsčio prašymų nagrinėjimo organizavimas paliktas valstybių narių nuožiūrai, kurios pagal savo nacionalinius poreikius gali tam tikrų prašymų nagrinėjimui skirti pirmenybę ar jį paspartinti, tačiau jos turi užtikrinti, laikydamosi šios direktyvos 23 straipsnio 2 dalies, tinkamą ir išsamų nagrinėjimą. Toje pačioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad tiek valstybės narės, tiek prieglobsčio prašytojai yra suinteresuoti, kad sprendimai dėl prieglobsčio prašymų būtų priimami kuo skubiau.
- 31 Direktyvos 2005/85 23 straipsniu valstybėms narėms suteikta galimybė taikyti pagreintą procedūrą jo 3 ir 4 dalyse numatytais atvejais, t. y. jeigu tikėtina, kad prašymas bus pagrįstas, arba jeigu prašytojas turi ypatingų poreikių, arba remiantis dar šešiolika specifinių pagrindų, pateisinančių tokios procedūros taikymą. Šie visų pirma susiję su prašymais, iš kurių turinio aiškiai matyti, jog jie nepagrįsti, nes aiškūs ir akivaizdūs elementai leidžia valdžios institucijoms nuspręsti, kad prašytojui negalės būti suteikta tarptautinė apsauga, ir prašymais, kuriais ketinama suklaidinti ar piktnaudžiauti.
- 32 Šiuo atžvilgiu Direktyvos 2005/85 23 straipsnio 4 dalies b ir d punktuose, be kitų, numatyti atvejai, kai prašytojas akivaizdžiai negali būti laikomas pabėgėliu arba netenkina pabėgėlio statusui valstybėje narėje gauti nustatytų sąlygų pagal Direktyvą 2004/83/EB, arba suklaidino valdžios institucijas, pateikdamas klaidingą informaciją ar netikrus dokumentus arba nepateikdamas svarbios informacijos ar dokumentų apie savo tapatybę ir (arba) pilietybę, ir (arba) savo dokumentų autentiškumą, galėjusių neigiamai paveikti sprendimą.
- 33 Direktyvoje 2005/85 nėra sąvokos „pagreintina procedūra“ apibrėžties. Jos 23 straipsnio 4 dalyje vis dėlto numatyta, kad tam tikri prieglobsčio prašymai turi būti nagrinėjami pagreintina procedūra laikantis II skyriuje nurodytų pagrindinių principų ir garantijų. Į šį skyrių patenka visos nuostatos, skirtos užtikrinti galimybei veiksmingai

pasinaudoti prieglobsčio procedūromis įpareigojant valstybes narės suteikti prašytojams pakankamas garantijas, kad šie galėtų išdėstyti savo argumentus bet kuriame procedūros etape.

- 34 Pagal Direktyvos 2005/85 aštuntą konstatuojamąją dalį šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pirmiausia pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Konkrečiai kalbant, sprendimus, priimtus dėl prieglobsčio prašymų ir dėl pabėgėlio statuso panaikinimo, remiantis tos pačios direktyvos dvidešimt septinta konstatuojamąja dalimi, turi būti galima veiksmingai apskūsti teisme, kaip apibrėžta SESV 267 straipsnyje.
- 35 Pagrindinis teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę principas reglamentuojamas Direktyvos 2005/85 39 straipsnyje. Šiame straipsnyje valstybėms narėms numatyta pareiga užtikrinti, kad prieglobsčio prašytojai turėtų teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kuria galėtų pasinaudoti teisme, kad galėtų apskūsti jo 1 dalyje išvardytus aktus.
- 36 Pagal minėto 39 straipsnio 1 dalies a punktą valstybės narės užtikrina, kad prieglobsčio prašytojai turėtų teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kad galėtų apskūsti „sprendimą, priimtą dėl prieglobsčio prašymo“, įskaitant sprendimą laikyti prašymą nepriimtinu, taip pat sprendimą, priimtą valstybės narės pasienyje arba tranzito zonoje, bei sprendimą nenagrinėti prašymo kompetentingai institucijai nustačius, kad prašytojas nelegaliai siekia įvažiuoti arba įvažiuoti į jos teritoriją iš saugios trečiosios šalies.

Sprendimo dėl prieglobsčio prašymo sąvoka pagal Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punktą

- 37 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma klausia, ar Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas kaip apimantis kompetentingos administracinės valdžios sprendimą nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą pagreitintos procedūros tvarka.

- 38 Pareiškėjas pagrindinėje byloje teigia, kad Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punkto formuluotė, kuri sąmoningai nėra labai tiksli, leidžia tvirtinti, kad ši nuostata apima bet kokią prašymą prieglobsčio srityje ir kad valstybės narės turi numatyti teisę apskusti nacionalinės valdžios institucijos sprendimą nagrinėti prašymą pagreintintos procedūros tvarka.
- 39 Pastabas pateikusias vyriausybės ir Komisija nurodo, kad, priešingai, į šios nuostatos taikymo sritį patenka tik galutiniai sprendimai atsisakyti suteikti pabėgėlio statusą ar panaikinti šį statusą. Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę dalykas gali būti tik galutinis sprendimas, kuriuo išnagrinėjamas apsaugos prašymas, o ne sprendimas, kuriuo nacionalinė valdžios institucija nusprendžia nagrinėti šį prašymą pagreintintos procedūros tvarka, nes tai parengiamasis sprendimas prieš priimant galutinį sprendimą arba sprendimas dėl procedūros organizavimo.
- 40 Todėl reikia patikrinti, ar sprendimas prieglobsčio prašymą nagrinėti pagreintintos procedūros tvarka yra sprendimas, „priimtas dėl prieglobsčio prašymo“, dėl kurio prašytojas turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę teisme pagal Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 41 Šiuo klausimu reikia nurodyti, kad iš Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies a punkto, būtent iš jame pateikto neišsamaus aktų sąrašo, išplaukia, kad „sprendimo, priimto dėl prieglobsčio prašymo“ sąvoka apima įvairius sprendimus, kurie prilygsta galutiniam neigiamam sprendimui dėl esmės, nes jais atmetamas prieglobsčio prašymas arba jie priimti pasienyje. Taip yra ir kitų sprendimų, dėl kurių Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalies b–e punktuose aiškiai numatyta teisė į veiksmingą teisės gynimo priemonę, atveju.

- 42 Todėl sprendimai, kuriuos prieglobsčio prašytojas turi turėti teisę apskūsti pagal Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalį, yra tie, kuriais prieglobsčio prašymas atmestas dėl materialinių priežasčių arba tam tikrais atvejais dėl su forma ar su procedūra susijusių priežasčių, dėl kurių negali būti priimtas sprendimas dėl esmės.
- 43 Iš to galima daryti išvadą, kad prieš priimant sprendimus dėl esmės priimami parengiamieji sprendimai arba sprendimai dėl procedūros organizavimo nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį.
- 44 Be to, kaip išvados 53 ir 54 punktuose nurodė generalinis advokatas, jeigu Direktyvos 2005/85 39 straipsnio formuluotę aiškintume taip, kad „sprendimas, priimtas dėl prieglobsčio prašymo“ yra bet kuris su prieglobsčio prašymu susijęs sprendimas, taip pat apimantis parengiamuosius galutinio sprendimo dėl prieglobsčio prašymo sprendimus arba sprendimus dėl procedūros organizavimo, toks aiškinimas neatitiktų intereso, kad prieglobsčio prašymo procedūra būtų greita. Šį interesą, kad pagal Direktyvos 2005/85 23 straipsnio 2 dalį procedūra šioje srityje, nepažeidžiant tinkamo ir išsamaus nagrinėjimo principo, būtų kuo greičiau baigta, kaip matyti iš šios direktyvos vienuoliktos konstatuojamosios dalies, turi tiek valstybės narės, tiek prieglobsčio prašytojai.
- 45 Todėl Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip: ja neįpareigojama nacionalinėje teisėje numatyti specialią ar atskirą teisės gynimo priemonę, kurią galima būtų pateikti dėl sprendimo prieglobsčio prašymą nagrinėti pagreitintos procedūros tvarka. Taigi šia nuostata iš esmės nedraudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios įtvirtintos 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje.

Tokių nacionalinės teisės nuostatų, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, atitiktis teisei į veiksmingą teisės gynimo priemonę

- 46 Direktyvos 2005/85 39 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms leidžiama savo nuožiūra nuspręsti dėl terminų ir kitų taisyklių, būtinų 39 straipsnio 1 dalyje numatytai teisei į veiksmingą teisės gynimo priemonę įgyvendinti. Kaip buvo priminta šios direktyvos dvidešimt septintoje konstatuojamojoje dalyje, teisės gynimo priemonės veiksmingumas ir susijusių faktų nagrinėjimas priklauso nuo visos kiekvienos valstybės narės administracinės ir teisinės sistemos.
- 47 Kadangi pagrindinėje byloje kompetentingos valdžios institucijos nurodyti motyvai, lėmę pagreitintos procedūros taikymą, didžiąja dalimi sutampa ar yra susiję su tais, dėl kurių, išnagrinėjus prašymą iš esmės, buvo priimtas sprendimas nesuteikti pabėgėlio statuso, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar, antra, aplinkybė, kad prieglobsčio prašytojas negalės pasinaudoti teisės gynimo priemone kompetentingai administracinei valdžios institucijai priėmus sprendimą nagrinėti jo prašymą pagreitintos procedūros tvarka, pažeidžia teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ta prasme, kad šis prieglobsčio prašytojas negalės ginčyti sprendimo, kuriu atsisakoma jam suteikti pabėgėlio statusą, pagrįstumo.
- 48 Pateiktas klausimas taip pat susijęs su prieglobsčio prašytojo teise į veiksmingą teisės gynimo priemonę teisme pagal Direktyvos 2005/85 39 straipsnį, o Sąjungos teisėje – su veiksmingos teisinės gynybos principu.
- 49 Šis principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kuris šiuo metu įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje (žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *DEB*, C-279/09, Rink. p. I-13849, 30 ir 31 punktus ir 2011 m. kovo 1 d. Nutarties *Chartry*, C-457/09, Rink. p. I-819, 25 punktą).

- 50 Todėl reikia patikrinti, ar pagrindinėje byloje ginčijamomis nacionalinių teisės aktų nuostatomis įtvirtinta sistema nepažeidžia veiksmingos teisminės gynybos principo ir ypač ar dėl to, kad negalima apskūsti sprendimo nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitintos procedūros tvarka, prieglobsčio prašytojas netenka teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę.
- 51 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje numatyta teisė dėl *ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* sprendimo, priimto pagal pagreitintą procedūrą ir atmetančio tarptautinės apsaugos prašymą, paduoti skundą dėl pakeitimo *Tribunal administratif*, o dėl įsakymo išvykti iš nacionalinės teritorijos – skundą dėl panaikinimo.
- 52 Ieškovo pagrindinėje byloje teigimu, 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje, kurioje numatyta, kad ministro sprendimas nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumą pagreitinto proceso tvarka neskundžiamas, draudžiama bet kokia šio sprendimo teisminė kontrolė, nesvarbu, ar dėl to pateikiamas atskiras skundas, ar tai atliekama nagrinėjant skundą dėl galutinio sprendimo, susijusio su tarptautinės apsaugos suteikimu. Tokios galimybės apskūsti nebuvimas sutrukdytų prašytojui pasinaudoti teise į veiksmingą teisės gynimo priemonę galutinio sprendimo, kuriuo prieglobsčio prašymas išnagrinėjamas iš esmės, atžvilgiu, nes skundas dėl esmės tokiomis aplinkybėmis yra visiškai neįmanomas.
- 53 Pastabas pateikusios vyriausybės ir Komisija mano, kad teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę nepažeidžia tokios teisės aktų nuostatos, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, pabrėždamos, kad, nagrinėjant galutinį sprendimą, kiekvieną parengiamojo sprendimo teisinį pagrindą turi būti galima kontroliuoti teisiniu keliu. Liuksemburgo vyriausybė šiuo atveju tvirtina, kad teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę galima įgyvendinti apskundžiant galutinį sprendimą, kaip tai pripažino *Cour administrative* 2007 m. sausio 16 d. sprendime (Nr. 22095C) ir patvirtina nusi-stovėjusi ir iki šiol nekitusi *Tribunal administratif* praktika.

- 54 Šiuo klausimu reikia priminti, kad 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendime *Safalero, C-13/01* (Rink. p. I-8679, 54–56 punktai), Teisingumo Teismas nusprendė, kad Sąjungos teisinės sistemos asmenims suteikiamų teisių veiksmingos teisinės gynybos principas nedraudžia nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos asmuo negali apskūsti viešosios administracijos priimto sprendimo, jei jis gali pasinaudoti teisinės gynybos priemone, užtikrinančia iš Sąjungos teisės kylančių teisių apsaugą, ir kuria remdamasis jis gali pasiekti, kad būtų priimtas teismo sprendimas, pripažįstantis, kad tokia nuostata neatitinka Sąjungos teisės.
- 55 Sprendimas, kuriame nustatoma, kokia procedūra bus taikoma nagrinėjant prieglobsčio prašymą, priimtas atskirai ir neatsižvelgiant į galutinį sprendimą, kuriuo šis prašymas patenkinamas arba atmetamas, yra parengiamasis galutinio sprendimo dėl šio prašymo aktas.
- 56 Tokiomis aplinkybėmis tai, kad šioje procedūros stadijoje neegzistuoja galimybė pateikti skundą, nėra teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę pažeidimas, tačiau su sąlyga, kad pagal pagreitiną procedūrą priimto galutinio sprendimo teisėtumą, ypač motyvus, dėl kurių kompetentinga valdžios institucija atmetė prieglobsčio prašymą kaip nepagrįstą, galėtų išsamiai išnagrinėti nacionalinis teismas, gavęs skundą dėl sprendimo atmesti šį prašymą.
- 57 Dėl teisinės kontrolės, vykdomos nagrinėjant skundą dėl esmės, pateiktą dėl sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą, reikia nurodyti, kad galimybė veiksmingai apskūsti nebus užtikrinta, jeigu 2006 m. gegužės 5 d. įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje numatytais atvejais, kai apskundimas neįmanomas, priežastys, lėmusios *ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration* pasirinkimą nagrinėti prašymo pagrįstumą pagreitintos procedūros tvarka, negalės būti tokios kontrolės dalykas. Iš tiesų tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrįdinėje byloje, minėto ministro nurodytos

priežastys taikyti pagreitiną procedūrą yra tos pačios, dėl kurių nuspręsta atmesti šį prašymą. Tokiu atveju neįmanoma atlikti sprendimo teisėtumo kontrolės nei dėl faktų, nei dėl teisės (pagal analogiją žr. 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Wilson*, C-506/04, Rink. p. I-8613, 60–62 punktus).

- 58 Todėl svarbu, kad būtų galimybė motyvus, pagrindžiančius pagreitintos procedūros taikymą, vėliau veiksmingai ginčyti nacionaliniame teisme ir kad šis galėtų juos išanalizuoti nagrinėdamas skundą, kurį galima pateikti dėl galutinio sprendimo, kuriuo užbaigiama prieglobsčio prašymo procedūra. Iš tiesų Sąjungos teisės neatitiktų tai, kad nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai 2006 m. įstatymo 20 straipsnio 5 dalis, galėtų būti aiškinamos taip, kad priežastims, lėmusioms kompetentingos administracinės valdžios institucijos sprendimą nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitintos procedūros tvarka, negali būti taikoma jokia teisminė kontrolė.
- 59 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neprivalo aiškinti nacionalinių nuostatų ir nuspręsti dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikto jų aiškinimo teisingumo. Iš tikrųjų tik nacionaliniai teismai kompetentingi aiškinti vidaus teisę (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Angelidaki ir kt.*, C-378/07-C-380/07, Rink. p. I-3071, 48 punktą).
- 60 Vis dėlto šiomis aplinkybėmis primintina, kad reikalavimas nacionalinę teisę aiškinti taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę, leidžia bylas nagrinėjančiam nacionaliniam teismui pagal savo kompetenciją užtikrinti visišką Sąjungos teisės veiksmingumą (visų pirma žr. 2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Impact*, C-268/06, Rink. p. I-2483, 99 punktą). Sąjungos teisę atitinkančio aiškinimo principas reikalauja, kad nacionaliniai teismai pagal savo kompetenciją darytų viską, kad, atsižvelgdami į visą vidaus teisės sistemą ir taikydami joje pripažintus aiškinimo metodus, užtikrintų nagrinėjamos direktyvos veiksmingumą ir priimtų ja siekiamą tikslą atitinkantį sprendimą (žr. minėto Sprendimo *Impact* 101 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

- 61 Direktyva 2005/85 siekiama nustatyti bendras garantijas, kurios leistų užtikrinti, kad bus visiškai laikomasi Ženevos konvencijos ir pagrindinių teisių. Teisė į veiksmingą teisės gynimo priemonę yra pagrindinis Sąjungos teisės principas. Tam, kad šia teise būtų galima veiksmingai naudotis, reikia, kad nacionalinis teismas galėtų patikrinti, ar pagrįsti yra motyvai, dėl kurių kompetentinga administracinė valdžios institucija nusprendė, kad tarptautinės apsaugos prašymas yra nepagrįstas ir pateiktas piktnaudžiaujant, ir, atsižvelgiant į šiuos motyvus, negalima preziumuoti, kad jų teisėtumas neginčijamas. Šį skundą nagrinėjantis už bylą atsakingas nacionalinis teismas taip pat turi patikrinti, ar sprendimas prieglobsčio prašymą nagrinėti pagreitintos procedūros tvarka buvo priimtas laikantis Direktyvos 2005/85 II skyriuje numatytų procedūrų ir garantijų, kaip tai nustatyta jos 23 straipsnio 4 dalyje.
- 62 Dėl skundo pateikimo terminų ir galimybės nagrinėti jį dviejose instancijose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad prieglobsčio prašymo nagrinėjimas pagreitinta procedūra ir įprasta tvarka skiriasi. Jis ypač pabrėžia, kad dėl galutinio sprendimo pateiktas skundas turi būti pateiktas per penkiolikos dienų terminą nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos, o ne per vieną mėnesį, kaip yra įprastos procedūros atveju, be to, *Tribunal administratif* pagreitintos procedūros tvarka priimti sprendimai negali būti skundžiami.
- 63 Pastabas pateikusios vyriausybės ir Komisija mano, kad pagal veiksmingos teisminės gynybos garantijos principą nustatytus minimalius reikalavimus tenkina tai, kad egzistuoja galimybė pateikti tik vieną skundą, o 15 dienų terminas šiuo atveju nepažeidžia šio principo nei Europos Žmogaus Teisių Teismo, nei Teisingumo Teismo praktikos požiūriu.
- 64 Reikia patikrinti, ar pagal Sąjungos teisę draudžiamos tokios nacionalinės teisės aktų nuostatos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje dalyje, atsižvelgiant į tai, kad vietoj įprastos pasirinkus pagreitintą procedūrą atsiranda skirtumų, kurie iš esmės reiškia,

kad prieglobsčio prašytojas traktuojamas mažiau palankiai teisės į veiksmingą teisės gynimo priemonę požiūriu, nes šis prašytojas turi tik penkiolika dienų skundai pateikti ir negali pasinaudoti procedūra dviejose instancijose.

- 65 Šiuo klausimu pirmiausia reikia nurodyti, kad nacionalinės teisės aktų nuostatose esantys skirtumai tarp pagreitinotos ir įprastos procedūrų, kurie reiškia, kad sutrumpėja skundo pateikimo terminas ir nėra galimybės pasinaudoti procedūra dviejose instancijose, susiję su įtvirtintos procedūros pobūdžiu. Pagrindinėje byloje nagrinėjamos nuostatomis siekiama užtikrinti, kad nepagrįsti ar nepriimtini prieglobsčio prašymai bus išnagrinėti greičiau, taip suteikiant galimybę veiksmingiau nagrinėti prašymus tų asmenų, kurie pagrįstai gali tikėtis gauti pabėgėlio statusą.
- 66 Dėl aplinkybės, kad pagreitinotos procedūros atveju skundo pateikimo terminas yra penkiolika dienų, nors įprasta tvarka priimto sprendimo atveju – vienas mėnuo, svarbiausia, kaip išvados 63 punkte nurodė generalinis advokatas, kad turimo laiko realiai pakaktų veiksmingai teisinei gynybai parengti ir skundai pateikti.
- 67 Kalbant apie sutrumpintas procedūras pažymėtina, kad penkiolikos dienų terminas iš principo neatrodo realiai nepakankamas veiksmingai teisinei gynybai parengti ir skundai pateikti, bet protingas ir proporcingas atsižvelgiant į susijusias teises ir interesus.
- 68 Vis dėlto, jei konkrečiu atveju dėl bylos aplinkybių minėtas terminas yra per trumpas, nacionalinis teismas turėtų įvertinti, ar vien šis faktas galėtų būti pakankama priežastis patenkinti netiesiogiai dėl sprendimo nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitinta tvarka pateiktą skundą, ir taip, patenkinęs šį skundą, jis nurodytų išnagrinėti prašymą pagal įprastą procedūrą.

- 69 Dėl aplinkybės, kad prieglobsčio prašytojas gali pasinaudoti procedūra dviejose instancijose tik kai sprendimas priimtas pagal įprastą procedūrą, reikia nurodyti, kad Direktyva 2005/85 neįpareigojama nustatyti dviejų instancijų teisminį nagrinėjimą. Svarbu tik tai, jog egzistuoja galimybė pateikti skundą teisme, garantuojama Direktyvos 2005/85 39 straipsniu. Veiksmingos teisminės gynybos principu asmeniui suteikiama teisė kreiptis į teismą, o ne teisė į procedūrą keliose instancijose.
- 70 Todėl į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: Direktyvos 2005/85 39 straipsnis ir veiksmingos teisminės gynybos principas nedraudžia tokių nacionalinės teisės aktų nuostatų, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias dėl kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos sprendimo nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitintos procedūros tvarka negali būti pateiktas joks atskiras skundas teisme, jeigu motyvus, lėmusius šios institucijos sprendimą minėto prašymo pagrįstumą nagrinėti tokia tvarka, gali realiai patikrinti teismas, nagrinėdamas skundą, kurį galima pateikti dėl galutinio sprendimo atmesti prašymą, o tai turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 71 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyvos 2005/85/EB, nustatančios būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse, 39 straipsnis ir veiksmingos teisminės gynybos principas nedraudžia tokių nacionalinės teisės aktų nuostatų, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias dėl kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos sprendimo nagrinėti prieglobsčio prašymą pagreitintos procedūros tvarka negali būti pateiktas joks atskiras skundas teisme, jeigu motyvus, lėmusius šios institucijos sprendimą minėto prašymo pagrįstumą nagrinėti tokia tvarka, gali realiai patikrinti teismas, nagrinėdamas skundą, kurį galima pateikti dėl galutinio sprendimo atmesti prašymą, o tai turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.